

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

22. prosince 2010*

Ve věci C-131/10,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím tribunal de première instance de Bruxelles (Belgie) ze dne 26. února 2010, došlým Soudnímu dvoru dne 12. března 2010, v řízení

Corman SA

proti

Bureau d'intervention et de restitution belge (BIRB),

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, K. Schiemann, L. Bay Larsen, C. Toader (zpravodajka) a E. Jarašiūnas, soudci,

* Jednací jazyk: francouzština.

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generální advokátky, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 1 a 3 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, s. 1; Zvl. vyd. 01/01, s. 340) ve spojení s nařízením Komise (ES) č. 2571/97 ze dne 15. prosince 1997 o prodeji másla za snížené ceny a o poskytování podpory pro smetanu, máslo a zahuštěné máslo určené k použití při výrobě cukrářských výrobků, zmrzliny a jiných potravin (Úř. věst. L 350, s. 3; Zvl. vyd. 03/22, s. 147), ve znění nařízení Komise (ES) č. 1550/98 ze dne 17. července 1998 (Úř. věst. L 202, s. 27; Zvl. vyd. 03/23, s. 237, dále jen „nařízení č. 2571/97“).

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Corman SA (dále jen „Corman“) a Bureau d'intervention et de restitution belge (BIRB) (Belgický intervenční a restituční úřad) ohledně nevrácení vícero jistot složených společností Corman v rámci nabídkových řízení spadajících pod nařízení č. 2571/97 uvedeným úřadem.

Právní rámec

Právní úprava Unie

Nařízení č. 2988/95

- 3 Podle třetího bodu odůvodnění nařízení č. 2988/95 „je [...] důležité bojovat ve všech oblastech proti jednáním, která poškozují finanční zájmy Společenství“.

- 4 Pátý bod odůvodnění tohoto nařízení uvádí, že „jednání představující nesrovnalosti a s nimi související správní opatření a sankce jsou stanoveny v souladu s tímto nařízením v odvětvových předpisech“.

- 5 Článek 1 tohoto nařízení stanoví:

„1. Pro účely ochrany finančních zájmů Evropských společenství se přijímají obecná pravidla týkající se stejnorodých kontrol a správních opatření a sankcí postihujících nesrovnalosti s ohledem na právo Společenství.

2. Nesrovnalostí se rozumí jakékoli porušení právního předpisu Společenství vyplývající z jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, v důsledku kterého je nebo by mohl být poškozen souhrnný rozpočet Společenství nebo rozpočty Společenstvím spravované, a to buď snížením nebo ztrátou příjmů z vlastních zdrojů vybíraných přímo ve prospěch Společenství, nebo formou neoprávněného výdaje.“

6 Článek 3 odst. 1 a 3 nařízení č. 2988/95 stanoví:

„1. Promlčecí doba pro zahájení stíhání činí čtyři roky od okamžiku, kdy došlo k nesrovnalosti uvedené v čl. 1 odst. 1. Odvětvové předpisy mohou stanovit i kratší lhůtu, která však nesmí být kratší než tři roky.

V případě pokračujících nebo opakovaných nesrovnalostí běží promlčecí doba ode dne, ke kterému nesrovnalost skončila. [...]

Promlčecí doba pro stíhání se přerušuje každým úkonem příslušného orgánu oznámeným dané osobě, který se týká vyšetřování nebo řízení o nesrovnalosti. Promlčecí doba začíná znovu běžet od provedení každého úkonu způsobujícího přerušování.

[...]

3. Členské státy si ponechávají možnost uplatňovat delší lhůtu, než která je uvedena v odstavci 1 [...].“

7 Článek 4 nařízení č. 2988/95 stanoví:

„1. Každá nesrovnalost vede zpravidla k odnětí neoprávněně získané výhody:

[...]

- úplným nebo částečným propadnutím jistoty poskytnuté na podporu žádosti o udělení výhody nebo při přijetí zálohy.

[...]

4. Opatření uvedená v tomto článku nejsou považována za sankce.“

Právní úprava týkající se společné organizace v odvětví mléka a mléčných výrobků

– Nařízení (EHS) č. 804/68

- 8 Článek 6 nařízení Rady (EHS) č. 804/68 ze dne 27. června 1968 o společné organizaci trhu s mlékem a mléčnými výrobky (Úř. věst. L 148, s. 13) (*neoficiální překlad*), ve znění nařízení Rady (ES) č. 2807/94 ze dne 14. listopadu 1994 (Úř. věst. L 298, s. 1), stanoví:

„1. Během celého hospodářského roku pro mléko, intervenční agentury určené každým členským státem nakupují na základě podmínek, jež budou stanoveny, za intervenční ceny máslo vyrobené přímo a výhradně z pasterizované smetany ve schváleném podniku Společenství [...]

[...]

3. Odbyt másla nakoupeného intervenčními agenturami proběhne za minimální cenu a za podmínek, jež budou stanoveny tak, aby se zabránilo narušování rovnováhy na trhu a aby bylo kupujícím zajištěno rovné zacházení a rovný přístup, pokud jde o máslo určené k prodeji. [...].

[...]

6. Prováděcí pravidla k tomuto článku a zejména výše podpor poskytovaných pro soukromé skladování se stanoví postupem podle článku 30.“ (*neoficiální překlad*)

– Nařízení č. 2571/97

9 Článek 1 odst. 1 nařízení č. 2571/97 stanoví:

„1. Tímto nařízením se upravuje:

a) prodej intervenčního másla nakoupeného podle čl. 6 odst. 1 nařízení [...] č. 804/68 a uskladněného před stanoveným datem;

b) poskytování podpory pro používání másla, zahuštěného másla a smetany uvedených v odstavci 2.“

10 Podle článku 2 nařízení č. 2571/97 „prodej intervenčního másla a poskytování podpory pro produkty uvedené v čl. 1 odst. 2 probíhají prostřednictvím stálého nabídkového řízení, které organizuje každá intervenční agentura“.

11 Článek 3 nařízení č. 2571/97 stanoví:

„Účastník se může účastnit nabídkového řízení pouze tehdy, pokud se písemně zaváže, že přidá nebo nechá přidat máslo nebo zahuštěné máslo, aniž jsou dotčeny případné meziprodukty uvedené v článku 8, výhradně do konečných produktů uvedených v článku 4 nebo v případě smetany přímo a výhradně do konečných produktů uvedených v čl. 4 odst. 1 kategorii B [...]

[...]“

12 Podle čl. 10 odst. 1 nařízení č. 2571/97 se „ve schváleném zařízení vyrábí zahuštěné máslo uvedené v čl. 1 odst. 2 písm. c), zpracovává se máslo na zahuštěné máslo podle článku 5, přidávají se stopovací látky podle článku 6, provádí se opětovné balení zahuštěného másla podle čl. 7 odst. 1 druhého pododstavce, dochází k přimíchávání do meziproduktů uvedených v článku 8, a v případě použití čl. 3 písm. b) se do konečných produktů přimíchává máslo, zahuštěné máslo, meziprodukty a smetana“.

13 Článek 11 tohoto nařízení stanovil ve svém původním znění, že produkty uvedené v článku 1 se zpracovávají a přimíchávají do konečných produktů ve Společenství v období šesti měsíců po měsíci, v němž uplynula lhůta pro podávání nabídek týkajících se jednotlivých nabídkových řízení uvedených v čl. 14 odst. 2. V důsledku několika změn tohoto článku, zejména nařízením Komise (ES) č. 494/1999 ze dne 5. března 1999 (Úř. věst. L 59, s. 17) se tato lhůta snížila na čtyři měsíce.

14 Článek 12 nařízení č. 2571/97 stanoví:

„1. Vybraný účastník nabídkového řízení musí:

- a) provádět úkony související s výrobou zahuštěného másla a přidáváním stopovacích látek nebo zajistit, aby jeho jménem a na jeho účet byly tyto úkony prováděny;

- b) vést účetnictví, v němž budou u každé dodávky uvedena jména a adresy odběratelů a příslušná množství, s upřesněním zamýšleného použití (kategorie A nebo kategorie B) a s uvedením lhůty pro přimíchání podle článku 11 nebo čísla nabídkového řízení, které lze vyjádřit formou kódu. Pokud vybraný účastník zpracovává různé produkty, na které se v rámci různých režimů Společenství vztahují podpory nebo cenové srážky, musí pro každý režim vést zvláštní účty;

- c) v každé prodejní smlouvě stanovit:
 - i) povinnost splňovat podmínky uvedené v člancích 8 a 9, v případě výroby meziproduktů,

 - ii) popřípadě povinnost dodržovat závazek uvedený v čl. 3 písm. b);

- iii) povinnost přimíchávat do konečných produktů, s určením zamýšleného použití (kategorie A nebo kategorie B), ve lhůtě uvedené v článku 11;

- iv) popřípadě povinnost vést účetnictví uvedené v písm. b);

- v) povinnost splňovat podmínky článku 10;

- vi) povinnost vést záznamy uvedené v čl. 10 odst. 2 písm. c), pokud se produkty s přídatkem stopovacích látek přimíchávají do konečných produktů;

- vii) povinnost smluvní strany poskytovat příslušnému subjektu odpovídající údaje uvedené v přílohách IX až XIII, podle pravidel, která stanoví každý členský stát;

- viii) popřípadě povinnost poskytnout výrobní program.

2. Pokud vybraný účastník vyrábí konečné produkty, musí vést záznamy uvedené v čl. 10 odst. 2 písm. c) a zasílat svůj výrobní program podle čl. 10 odst. 2 písm. d).“

15 Článek 13 nařízení č. 2571/97 stanoví:

„1. Oznámení o stálém nabídkovém řízení se zveřejňuje v *Úředním věstníku Evropských společenství* nejméně osm dní před uplynutím první lhůty stanovené pro podávání nabídek.

2. Intervenční agentura zveřejní oznámení o nabídkovém řízení, ve kterém uvede zejména lhůtu a místo pro podávání nabídek.

[...]“

16 Článek 14 nařízení č. 2571/97 stanoví:

„1. Intervenční agentura během doby platnosti stálého nabídkového řízení vyhlašuje jednotlivá nabídková řízení.

2. Lhůta pro podávání nabídek v rámci jednotlivých nabídkových řízení končí ve 12:00 hodin (bruselského času) každé druhé a čtvrté úterý v měsíci [...]“

17 Článek 17 nařízení č. 2571/97 zní takto:

„1. Zásadními požadavky, jejichž splnění zaručí jistota složená na nabídkové řízení ve výši 350 ECU za tunu, je ponechání nabídky v platnosti po uplynutí lhůty pro podávání nabídek, popřípadě rovněž:

- a) v případě intervenčního másla, jistota složená na zpracování uvedená v čl. 18 odst. 2 a úhrada ceny ve lhůtě stanovené v čl. 20 odst. 2;

- b) v případě produktů uvedených v čl. 1 odst. 2 a v případě použití čl. 3 písm. a) jistota složená na zpracování a uvedená v čl. 18 odst. 2 nebo v případě použití čl. 22 odst. 3 druhého pododstavce jejich přimíchání do konečných produktů;

- c) v případě produktů uvedených v čl. 1 odst. 2 a v případě použití čl. 3 písm. b) jejich přimíchání do konečných produktů.

2. Jistota na nabídkové řízení se skládá v členském státě, v němž se podává nabídka.

[...]

18 Článek 18 nařízení č. 2571/97 stanoví:

„1. S přihlédnutím k nabídkám podaným v rámci jednotlivých nabídkových řízení a postupem podle článku 30 nařízení [...] č. 804/68 se stanoví minimální prodejní cena za intervenční máslo, jakož i maximální částka podpory pro smetanu, máslo a zahuštěné máslo [...].

[...]

2. Současně se stanovením minimální prodejní ceny nebo minimálních prodejních cen a maximální částky nebo maximálních částek podpory se postupem podle článku 30 nařízení [...] č. 804/68 stanoví částka nebo částky jistoty na zpracování na 100 kilogramů, a to buď na základě rozdílu mezi intervenční cenou másla a minimálními stanovenými cenami nebo na základě částek podpory.

Účelem jistoty složené na zpracování je zajistit, aby byly splněny zásadní požadavky, které se v případě:

a) intervenčního másla:

i) týkají zpracování másla na zahuštěné máslo podle článku 5 a případného přidání stopovacích látek nebo přidání stopovacích látek do másla

a

ii) přimíchání másla nebo zahuštěného másla, s přídavkem stopovacích látek nebo bez nich, do konečných produktů;

- b) produktů uvedených v čl. 1 odst. 2 a v případě použití čl. 3 písm. a) přimíchání do konečných produktů.

3. Doklady nezbytné pro uvolnění jistot na zpracování uvedených v odstavci 2 musí být předloženy příslušnému orgánu určenému členským státem, v němž byla jistota složena, a to ve lhůtě 12 měsíců od uplynutí lhůty stanovené v článku 11.

Pokud dojde k překročení lhůty stanovené v článku 11 o méně než 60 dnů celkem, jistota na zpracování propadá ve výši 6 ECU za tunu a za den. Po uplynutí této doby se u zbývajících částky použije článek 23 nařízení Komise (EHS) č. 2220/85 [ze dne 22. července 1985, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu jistot pro zemědělské produkty (Úř. věst. L 205, s. 5; Zvl. vyd. 03/06, s. 186)].

4. Pokud ve lhůtě stanovené v článku 11 nejsou splněny zásadní požadavky uvedené v odst. 2 písm. a), neboť se zjistí, že intervenční máslo není vhodné ke spotřebě, všechny jistoty na zpracování se přesto se souhlasem Komise uvolní, jakmile budou přijata příslušná opatření pod dohledem orgánů dotyčného členského státu.“

¹⁹ Z čl. 19 odst. 1 a 2 nařízení č. 2571/97 vyplývá, že se vybere nabídka toho účastníka nabídkového řízení, který za intervenční máslo nabízí nejvyšší cenu, pokud tato není nižší než minimální cena a částka navrhovaná pro podporu není vyšší než maximální částka podpory.

20 Podle odstavce 4 tohoto článku 19 „práva a povinnosti vyplývající z nabídkového řízení nejsou převoditelné“.

21 Článek 27 nařízení č. 2571/97 stanoví:

„Není-li výslovně stanoveno jinak, použije se nařízení [...] č. 2220/85. Sankce za nesplnění podřízeného požadavku stanoveného v tomto nařízení vylučuje sankce stanovené nařízením [...] č. 2220/85.“

Nařízení č. 2220/85

22 Článek 29 nařízení č. 2220/85 stanoví:

„Jakmile se příslušný orgán dozví o skutečnostech, které jsou důvodem k propadnutí celé jistoty, nebo její části, neprodleně vyzve dotyčnou stranu o zaplacení propadlé částky a tato platba musí být provedena ve lhůtě nejvýše 30 dní ode dne žádosti o zaplacení.“

Pokud platba nebyla provedena v předepsané lhůtě, příslušný orgán:

- a) neprodleně inkasuje s konečnou platností jistotu podle čl. 8 odst. 1 písm. a);

- b) neprodleně vyzve ručitele uvedeného v čl. 8 odst. 1 písm. b), aby přikročil k placení a aby tato platba byla provedena ve lhůtě nejvýše 30 dní ode dne žádosti o zaplacení;

- c) neprodleně učiní nezbytná opatření aby:
 - i) jistoty uvedené v čl. 8 odst. 2 písm. a), c), d) a e) byly přeměněny na hotovost a orgán tak mohl disponovat splatnou částkou;

 - ii) mu byly dány k dispozici hotovostní fondy v bance.

Příslušný orgán může neprodleně inkasovat s konečnou platností jistotu uvedenou v čl. 8 odst. 1 písm. a), aniž by nejprve vyzval dotýčnou stranu k zaplacení.“

Nařízení (EHS) č 4045/89

- ²³ Nařízením Rady (EHS) č. 4045/89 ze dne 21. prosince 1991 o kontrole opatření tvořících součást systému financování záruční sekci Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF), prováděné členskými státy, a o zrušení směrnice 77/435/EHS (Úř. věst. L 388, s. 18; Zvl. vyd. 03/09, s. 208) stanoví ve svém článku 4, že podniky musí uchovávat určitou obchodní dokumentaci, jako jsou účetní knihy, evidence, záznamy a související podpůrné dokumenty, po dobu minimálně tří let od konce roku, v němž byla vystavena, a že členské státy mohou stanovit delší dobu uchování této dokumentace.

Vnitrostátní právo

- ²⁴ Článek 2262a belgického občanského zákoníku, zavedený článkem 5 zákona ze dne 10. června 1998, kterým se mění určitá ustanovení ve věci promlčení (*Moniteur belge* ze dne 17. července 1998, s. 23544), stanoví:

„§ 1. Všechny osobní žaloby se promlčují ve lhůtě deseti let.

Odchylně od prvního pododstavce se všechny žaloby na náhradu škody založené na mimosmluvní odpovědnosti promlčují ve lhůtě pěti let ode dne, který následuje po dni, kdy se poškozená osoba dozvěděla o škodě nebo o jejím zvýšení a totožnosti odpovědné osoby.

Žaloby uvedené v druhém pododstavci se v každém případě promlčí ve lhůtě dvaceti let ode dne, který následuje po dni, kdy došlo k události, jež vedla ke vzniku škody.

[...]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 25 V průběhu let 1998 až 2000 se společnost Corman, představující schválené zařízení ve smyslu článku 10 nařízení č. 2571/97, účastnila vícero nabídkových řízení organizovaných BIRB, intervenční agenturou ve smyslu čl. 6 odst. 1 nařízení č. 804/68 a její nabídky byly přijaty.
- 26 Jakožto podnik vybraný v nabídkovém řízení musela společnost Corman složit různé jistoty k zajištění dodržení požadavků nařízení č. 2571/97. Tyto jistoty pokrývaly jak výkon činností týkajících se výroby zahuštěného másla a přidávání stopovacích látek společností Corman tak řádné užití másla, zahuštěného másla nebo smetany, jakož i jejich přimíchání konečnými uživateli, kterým tento podnik dále prodává své výrobky, do konečných výrobků, jako jsou cukrářské výrobky, zmrzlina, sušenky nebo čokolády.
- 27 BIRB, která konstatovala, že uvedení koneční uživatelé míchali zahuštěné máslo spadající do intervenčního režimu s tržním máslem nebo smetanou, vyjádřila pochybnosti ohledně toho, zda jsou takové praktiky bezvadné s ohledem na nařízení č. 2571/97 a dne 26. dubna 2000 o tom oficiálně informovala společnost Corman.

- 28 Evropská komise, na kterou se BIRB obrátila s touto otázkou dvakrát v průběhu měsíců března a srpna 2002, poskytla ve svých odpovědích z června 2002 a roku 2006 vysvětlení, na základě kterých BIRB uvolnila některé jistoty na zpracování složené společnosti Corman.
- 29 Nicméně pokud jde o určité další operace přimíchávání, měla BIRB za to, že je třeba nechat propadnout jistoty složené společnosti Corman buď z důvodu překročení lhůty čtyř měsíců pro přimíchávání másla do konečných produktů, nebo z důvodu konečných způsobů užití, které nejsou v souladu s nařízením č. 2571/97, či konečně z důvodu nedostatků výroby některých přidělených množství. V průběhu let 2006 a 2007 tak zaslala BIRB této společnosti oznámení o dluhu, na základě kterých tyto jistoty ve výši 202 999,58 eur propadly. Tato oznámení byla formalizována v rozhodnutí ze dne 17. ledna 2007.
- 30 Podáním ze dne 22. května 2007 společnost Corman zpochybnila toto rozhodnutí u tribunal de première instance de Bruxelles a domáhala se vrácení dotčených jistot na zpracování ve výši 173 361,88 eur. Na podporu tohoto návrhu společnost Corman uvádí, že s ohledem na promlčecí lhůtu čtyř let stanovenou v čl. 3 odst. 1 prvním pododstavci nařízení č. 2988/95, byla propadnutí dotčených jistot protiprávní v rozsahu, v němž jim bránilo promlčení. Dále i za předpokladu, že by tato lhůta nebyla použitelná, společnost Corman tvrdila, že nařízení č. 2571/97 v rozsahu, v němž představuje odvětvový předpis ve smyslu čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce druhé věty nařízení č. 2988/95, brání použití delší vnitrostátní promlčecí lhůty na základě odstavce 3 tohoto článku.
- 31 BIRB má zase za to, že vůči dotčeným propadnutím jistot není možné namítat promlčení, jelikož v souladu s čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95 si členské státy ponechávají možnost uplatňovat delší promlčecí lhůty vyplývající z ustanovení obecného práva, jako je v Belgii lhůta 30 let použitelná před rokem 1998 a nyní lhůta deseti let.

32 Za těchto podmínek se tribunal de première instance de Bruxelles rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Lze ustanovení nařízení [č.] 2571/97 [...] považovat za odvětvovou právní úpravu Společenství, jež se odchyluje od čl. 3 odst. 1 nařízení [č.] 2988/95 [...] a brání použití vnitrostátních právních předpisů o promlčení?
- 2) Je třeba čl. 3 odst. 3 nařízení [č.] 2988/95 [...] chápat tak, že se použije pouze na případy, ve kterých je nesrovnalost způsobena příjemcem podpory, přičemž obecné pravidlo o čtyřleté promlčecí době se použije ve všech případech nesrovnalostí způsobených smluvními partnery příjemce, a to vzhledem k maximální době 4 let použitelné na právní úpravu [odpovědnosti] smluvních partnerů v rámci společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky?“

K předběžným otázkám

K první otázce

33 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda lze nařízení č. 2571/97 považovat za odvětvový právní předpis, který stanoví promlčecí lhůtu ve smyslu čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce druhé věty nařízení č. 2988/95. V případě kladné odpovědi se

tento soud táže, zda existence takového odvětvového předpisu zbavuje členský stát možnosti, kterou mu přiznává čl. 3 odst. 3 posledně uvedeného nařízení, použít delší promlčecí lhůtu než je lhůta stanovená v odstavci 1 prvním pododstavci tohoto článku 3.

34 Společnost Corman v zásadě tvrdí, že zákonodárce Unie přijetím nařízení č. 2571/97 zamýšlel, aby se pravidlo promlčení ve lhůtě čtyř let stanovené obecně v čl. 3 odst. 1 prvním pododstavci první větě nařízení č. 2988/95 použilo na nabídková řízení upravená nařízením č. 2571/97, a to přestože toto nařízení nestanoví konkrétní promlčecí lhůtu použitelnou na inkasování jistot složených na nabídkové řízení nebo na zpracování. Nařízením č. 2571/97 tak představuje odvětvový předpis, který brání možnosti členského státu použít na základě čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95 v tomto odvětví promlčecí lhůtu delší než čtyři roky.

35 Naopak belgická a rakouská vláda, jakož i Komise zastávají názor, že nařízení č. 2571/97 nepředstavuje odvětvový předpis stanovící kratší promlčecí lhůtu ve smyslu čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce druhé věty nařízení č. 2988/95. Krom toho i za předpokladu, že by nařízením č. 2571/97 zavádělo promlčecí lhůtu kratší než čtyři roky ve smyslu tohoto ustanovení, tvrdí, že existence takové lhůty by nemohla ovlivnit možnost stanovit delší promlčecí lhůtu, kterou si členské státy na základě čl. 3 odst. 3 ponechávají.

36 Úvodem je třeba připomenout, že čl. 1 odst. 1 nařízení č. 2988/95 zavádí „obecná pravidla týkající se stejnorodých kontrol a správních opatření a sankcí postihujících nesrovnalosti s ohledem na právo Společenství“, a to, jak vyplývá z třetího bodu odů-

vodnění tohoto nařízení, za účelem „bojovat ve všech oblastech proti jednáním, která poškozují finanční zájmy Společenství“ (rozsudek ze dne 24. června 2004, Handlbauer, C-278/02, Sb. rozh. s. I-6171, bod 31).

³⁷ Jak vyplývá z čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení mohou tato správní opatření spočívat, jak je tomu ve věci v původním řízení, v odnětí neoprávněně získané výhody úplným nebo částečným propadnutím jistoty poskytnuté na podporu žádosti o udělení této výhody.

³⁸ Článek 3 odst. 1 první pododstavec nařízení č. 2988/95 stanoví promlčecí lhůtu ve věcech stíhání, která se použije zejména na taková správní opatření a jejíž běh začíná od okamžiku, kdy došlo k nesrovnalosti, kterou se podle čl. 1 odst. 2 téhož nařízení rozumí „jakékoli porušení právního předpisu Společenství vyplývající z jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, v důsledku kterého je nebo by mohl být poškozen souhrnný rozpočet Společenství [...]“ (viz výše uvedený rozsudek Handlbauer, body 32 a 33, jakož i rozsudek ze dne 29. ledna 2009, Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb, C-278/07 až C-280/07, Sb. rozh. s. I-457, body 21 a 22).

³⁹ Přijetím nařízení č. 2988/95, a zejména jeho čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce zákonodárce Unie rozhodl o zavedení obecného pravidla promlčení použitelného pro danou oblast, jímž zamýšlel jednak vymezit minimální dobu použitelnou ve všech členských státech a jednak vzdát se možnosti stíhat nesrovnalosti poškozující finanční zájmy Evropské Unie po uplynutí období čtyř let od okamžiku, kdy došlo k této nesrovnalosti (viz výše uvedený rozsudek Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb, bod 27).

- 40 Z toho plyne, že od data vstupu nařízení č. 2988/95 v platnost může být každá nesrovnalost poškozující finanční zájmy Unie v zásadě a s výjimkou odvětví, pro něž zákonodárce Unie stanovil kratší lhůtu, příslušnými orgány členských států stíhána ve lhůtě čtyř let (viz výše uvedený rozsudek *Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb*, bod 28).
- 41 V článku 3 odst. 1 prvním pododstavci druhé větě nařízení č. 2988/95 se jedná o odvětvové předpisy, které byly přijaty na úrovni Unie, jak potvrzuje pátý bod odůvodnění tohoto nařízení, a nikoli o odvětvové předpisy vnitrostátní (výše uvedený rozsudek *Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb*, bod 44).
- 42 Krom toho pravidlo stanoví čtyřletou promlčecí lhůtu uvedené v čl. 3 odst. 1 prvním pododstavci první větě nařízení č. 2988/95, které je v členských státech přímo použitelné, může být vyloučeno existencí odvětvových předpisů ve smyslu druhé věty tohoto čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce pouze tehdy, pokud tyto odvětvové předpisy stanoví kratší lhůtu, která však nesmí být kratší než tři roky (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Handlbauer*, bod 35).
- 43 V tomto ohledu sice nařízení č. 2571/97 stanoví zvláštní lhůty, kterým v konkrétních případech podléhá uchazeč a vybraný účastník nabídkového řízení v rámci intervenčního režimu pro máslo. V souladu s článkem 11 tohoto nařízení se produkty uvedené v jeho článku 1 zpracovávají a přimíchávají v období čtyř měsíců po měsíci, v němž uplynula lhůta pro podávání nabídek a podle čl. 18 odst. 3 tohoto nařízení musí vybraný účastník řízení předložit důkazy nezbytné pro uvolnění jistot na zpracování, a to ve lhůtě 12 měsíců od uplynutí lhůty stanovené v uvedeném článku 11.

- 44 Nicméně je třeba uvést, stejně jako belgická a rakouská vláda, jakož i Komise, že toto nařízení nestanoví žádné pravidlo promlčení pro zahájení stíhání použitelné na vnitrostátní intervenční agenturu, když v důsledku zjištění nesrovnalosti přistoupí k inkasování jistot složených vybraným účastníkem nabídkového řízení.
- 45 Toto konstatování nemůže zpochybnit okolnost, že článek 29 nařízení č. 2220/85, který se na základě článku 27 nařízení č. 2571/97 použije na intervenční režim v odvětví másla, stanoví, že jakmile se příslušný orgán dozví o skutečnostech, které jsou důvodem k propadnutí celé jistoty nebo její části, neprodleně vyzve dotyčnou stranu k zaplacení propadlé částky a tato platba musí být provedena ve lhůtě nejvýše 30 dní ode dne přijetí žádosti o zaplacení.
- 46 Za předpokladu, že by uvedený článek 29 byl ve věci v původním řízení použitelný, skutečnost, že podle znění tohoto článku musí příslušný orgán jednat „neprodleně“, by neumožňovala mít za to, že mu je uložena určitá lhůta, na rozdíl od toho, co tvrdí společnost Corman.
- 47 V důsledku toho je třeba konstatovat, že při takových nabídkových řízeních, jaká jsou dotčena v původním řízení, nestanoví právní úprava použitelná na intervenční režim v odvětví másla, přestože může představovat odvětvový předpis ve smyslu nařízení č. 2988/95, promlčecí lhůtu kratší než čtyři roky ve smyslu čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce druhé věty tohoto nařízení. V rámci tohoto řízení tedy není třeba se zabývat otázkou, zda by existence takové lhůty bránila členským státům v použití delších promlčecích lhůt na základě čl. 3 odst. 3 tohoto nařízení.

- 48 Ve věci v původním řízení tak mohla být jednotlivá inkasování jistot, jestliže nebyl proveden úkon, jehož účinkem by bylo přerušení promlčecí lhůty, promlčena po uplynutí doby čtyř let ode dne, kdy došlo k nesrovnalosti, avšak za podmínky, že členský stát, v němž k nesrovnalostem došlo, nevyužil možnosti, která se mu nabízí v čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95, stanovit delší promlčecí lhůtu (viz výše uvedený rozsudek *Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb*, bod 36).
- 49 Podle tohoto ustanovení totiž členské státy mohou jednak dále uplatňovat delší promlčecí lhůty, které existovaly k datu přijetí uvedeného nařízení, a jednak zavést nová pravidla promlčení, která stanoví takové promlčecí lhůty po tomto datu. Krom toho uvedené ustanovení nemůže být vykládáno v tom smyslu, že členské státy musí, jestliže stanoví delší promlčecí lhůty, tak učinit ve zvláštních nebo odvětvových předpisech, takže tyto lhůty mohou vyplývat z ustanovení obecného práva (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb*, body 42, 46 a 47).
- 50 S ohledem na výše uvedené je třeba odpovědět na první položenou otázku tak, že vzhledem k tomu, že nařízení č. 2571/97 nestanoví pravidlo promlčení pro zahájení stíhání, které je použitelné na inkasování jistot složených v rámci nabídkových řízení v odvětví másla, zahuštěného másla a smetany, toto nařízení nepředstavuje odvětvový předpis stanovící „kratší lhůtu“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce druhé věty nařízení č. 2988/95. V důsledku toho se promlčecí lhůta čtyř let definovaná čl. 3 odst. 1 prvním pododstavcem první větou posledně uvedeného nařízení na takové inkasování jistot použije, avšak s výhradou možnosti stanovit delší promlčecí lhůty, kterou si členské státy podle odstavce 3 tohoto článku 3 ponechávají.

Ke druhé otázce

- 51 Předkládající soud se druhou otázkou táže, zda se delší promlčecí lhůty, které mohou členské státy nadále uplatňovat podle čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95, mohou týkat pouze situací, ve kterých se nesrovnalosti dopustil příjemce výhody neoprávněně získané z rozpočtu Unie.
- 52 Jinými slovy se tento soud táže, zda za předpokladu, že právní úprava stanoví určitou promlčecí lhůtu použitelnou na žaloby podané osobou, na kterou se vztahuje intervenční režim, proti jejím smluvním partnerům, si členské státy nadále ponechávají možnost stanovit delší promlčecí lhůty ve smyslu uvedeného čl. 3 odst. 3 v situacích, kdy se nesrovnalostí dopustili tito smluvní partneři.
- 53 Společnost Corman tvrdí, že jelikož použitelná právní úprava stanoví lhůty pokud jde o předložení důkazů nezbytných pro uvolnění určitých jistot, BIRB měla být motivována k tomu, aby se včas zabývala nesrovnalostmi následně způsobenými smluvními partnery této společnosti. Přitom tím, že BIRB jednala více než čtyři roky poté, co došlo k těmto nesrovnalostem, znemožnila společnosti Corman přenést částky propadnutých jistot na své smluvní partnery, protože na takovou žalobu se vztahuje pětiletá promlčecí lhůta stanovená belgickým právem v oblasti mimosmluvní odpovědnosti. Dále v rozsahu, v němž článek 4 nařízení č. 4045/89 ukládá podnikům účastnícím se činností financovaných EZOZF uchovávat jejich obchodní dokumentaci jen po dobu tří let, bylo by třeba, aby vnitrostátní orgány nemohly stíhat tyto nesrovnalosti nad rámec takové doby.

- 54 Nejprve je třeba uvést, že v rámci odchylky stanovené v čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95 si členské státy ponechávají širokou posuzovací pravomoc pokud jde o stanovení delších promlčecích lhůt, které zamýšlejí uplatňovat v případě nesrovnalosti poškozující finanční zájmy Unie.
- 55 Nařízení č. 2988/95 totiž nestanoví žádný mechanismus informování či oznamování týkající se případů, kdy členské státy využily možnosti stanovit v souladu s čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení delší promlčecí lhůty. Na úrovni Unie tak nebyla upravena žádná forma kontroly, pokud jde jak o odchýlné promlčecí lhůty uplatňované členskými státy podle tohoto ustanovení, tak o odvětví, v nichž se takové doby rozhodnou uplatňovat (výše uvedený rozsudek *Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb*, bod 45).
- 56 Dále na rozdíl od tvrzení společnosti Corman článek 4 nařízení č. 4045/89 nemůže zpochybnit takovéto konstatování. Je totiž třeba uvést, že zatímco stanoví, že si podniky uchovávají určitou obchodní dokumentaci po dobu minimálně tří let, toto ustanovení upřesňuje, že členské státy mohou stanovit delší dobu uchovávání této dokumentace. Na druhé straně nic nebrání pečlivému podniku, aby si uchovával obchodní dokumentaci déle, než mu to ukládá platná právní úprava.
- 57 Konečně v rozsahu, v němž podle čl. 19 odst. 4 nařízení č. 2571/97 „práva a povinnosti vyplývající z nabídkového řízení nejsou převoditelné“, zůstává vybraný účastník odpovědný za konečné určení másla a musí odpovídat za jednání svých smluvních partnerů, jakož i následných kupujících (viz obdobně rozsudek ze dne 5. prosince 1985, *Corman*, 124/83, *Recueil* s. 3777, bod 19).

- 58 Podle čl. 12 odst. 1 písm. c) nařízení č. 2571/97 musí vybraný účastník v každé prodejní smlouvě stanovit povinnost přimíchávání do konečných produktů, jakož i povinnost dodržovat zejména ustanovení článku 10 tohoto nařízení a závazek uvedený v čl. 3 písm. b) tohoto nařízení.
- 59 V tomto ohledu Soudní dvůr již zdůraznil, že s řádnou péčí postupující vybraný účastník může použít vícero způsobů, jako jsou například požadavek složení jistoty nebo vložení doložky o náhradě škody do smlouvy o dílo nebo kupní smlouvy, aby zabránil nedodržení povinností ze strany následných smluvních partnerů. Soudní dvůr již dále konstatoval, že doložka vložená vybraným účastníkem do kupní smlouvy z omezitelnosti nevyčerpává všechna možná opatření za účelem ochrany před případným nedodržením povinností ze strany následných kupujících (viz obdobně rozsudek ze dne 1. října 1985, Corman, 125/83, Recueil s. 3039, body 29 a 30).
- 60 V každém případě kontrola, kterou může vybraný účastník nabídkového řízení dále vykonávat nad dodržením těchto povinností, je v jeho vlastním zájmu a neovlivňuje jeho odpovědnost vůči prodejci (viz obdobně výše uvedený rozsudek ze dne 5. prosince 1985, Corman, bod 20).
- 61 V důsledku toho okolnost, že členský stát využívající možnosti, kterou mu přiznává čl. 3 odst. 3 nařízení č. 2988/95, stanoví delší promlčecí lhůtu, než je lhůta stanovená v čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení, čímž může ztížit možnost vybraného účastníka nabídkového řízení, jako je společnost Corman, přenést na své smluvní partnery finanční důsledky nesrovnalostí, kterých se tito dopustili, nemůže v žádném případě omezit uvedenou možnost.

- 62 S ohledem na výše uvedené je třeba odpovědět na druhou položenou otázku, že pokud členské státy stíhají nesrovnalost ve smyslu článku 1 nařízení č. 2988/95, ponechávají si možnost uplatňovat delší promlčecí lhůty ve smyslu čl. 3 odst. 3 tohoto nařízení, a to v kontextu nařízení č. 2571/97 i v situacích, kdy se těchto nesrovnalostí, za které musí odpovídat vybraný účastník nabídkového řízení, dopustí jeho smluvní partneři.

K nákladům řízení

- 63 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) Vzhledem k tomu, že nařízení Komise (ES) č. 2571/97 ze dne 15. prosince 1997 o prodeji másla za snížené ceny a o poskytování podpory pro smetanu, máslo a zahuštěné máslo určené k použití při výrobě cukrářských výrobků, zmrzliny a jiných potravin nestanoví pravidlo promlčení pro zahájení stíhání, které je použitelné na inkasování jistot složených v rámci nabídkových řízení v odvětví másla, zahuštěného másla a smetany, toto nařízení nepředstavuje odvětvový předpis stanovící „kratší lhůtu“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce druhé věty nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze

dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství. V důsledku toho se promlčecí lhůta čtyř let definovaná čl. 3 odst. 1 prvním pododstavcem první větou posledně uvedeného nařízení na takové inkasování jistot použije, avšak s výhradou možnosti stanovit delší promlčecí lhůty, kterou si členské státy podle článku 3 odst. 3 tohoto nařízení ponechávají.

- 2) Pokud členské státy stíhají nesrovnalost ve smyslu článku 1 nařízení č. 2988/95, ponechávají si možnost uplatňovat delší promlčecí lhůty ve smyslu čl. 3 odst. 3 tohoto nařízení. V kontextu nařízení č. 2571/97 to platí i v situacích, kdy se nesrovnalostí, za které musí odpovídat vybraný účastník nabídkového řízení, dopustí jeho smluvní partneři.**

Podpisy.